

Veel vragen over voeding, bemesting en gezondheid

P.J. Galama (PR)

Het afgelopen jaar zijn circa 160 "wensen en suggesties" voor praktijkonderzoek ingediend. Deze komen vooral van veehouders, studieclubs, verenigingen van bedrijfsvoorlichting, standorganisaties en voorlichters. Veel vragen gaan over het hart van het boerenbedrijf. Dit betreft het voeren en verzorgen van het vee en het bemesten van het grasland. Dit is ook het hart van het praktijkonderzoek. Daarnaast zijn er veel vragen over afvalwater, natuur en zaken als carbomix. Over veel vragen wordt al onderzoek gedaan. Er zijn ook ideeën die aanleiding geven voor nieuw onderzoek. In dit artikel wordt op enkele suggesties verder ingegaan.

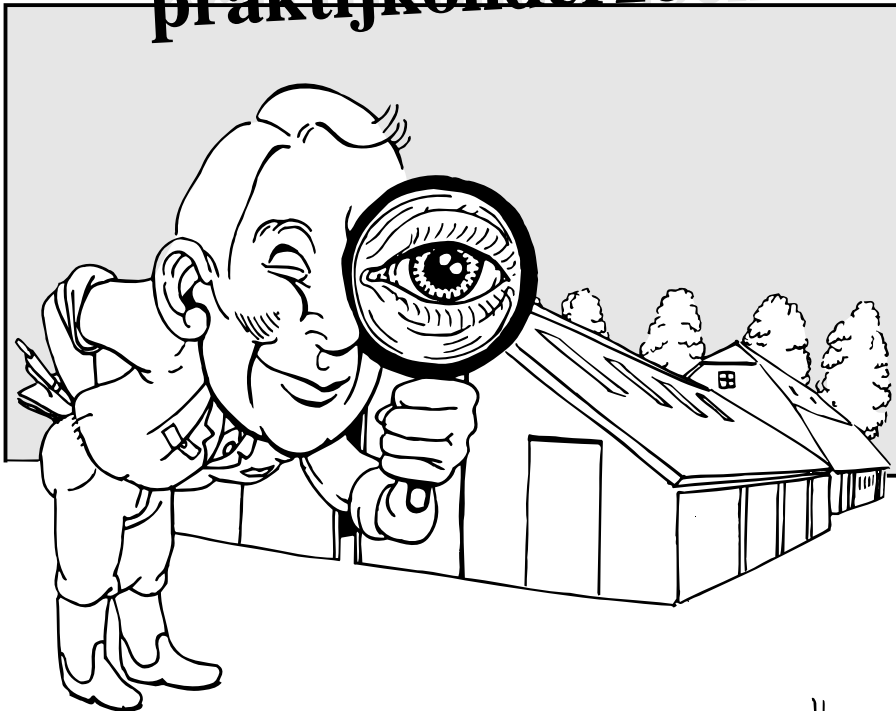
Voeding

Net als vorig jaar zijn er veel vragen gekomen over granen. Er zullen komende winter voerproeven op ROC Bosma Zathe gedaan worden waarbij een groep koeien 5 kg droge stof tarwe krijgt. De effecten op met name vetgehalte en melkproductie zijn interessant om na te gaan. Ook

wordt er een studie gedaan naar het economisch en milieutechnisch perspectief van het zelf telen van granen.

Er zijn ook veel vragen gesteld over een gerichte eiwitvoeding. DVE en OEB is in Nederland al aardig ingeburgerd. Zowel in Nederland als in het buitenland wordt

Wensen en suggesties voor praktijkonderzoek

momenteel aandacht besteed aan de exacte aminozuurbehoefte van melkvee. Dit zal op termijn resulteren in een systeem van Darm Verterbare Amino's. Het blijkt dat het verstrekken van vismeel en/of beschermde aminozuren aan hoogproductieve koeien, met name op rantsoenen met veel snijmais, positieve effecten heeft op melkproductie en/of eiwitgehalte.

Bemesting

Doordat er steeds nieuwe technieken komen voor emissie-arm uitrijden van mest nemen de vragen over de werkingscoëfficiënten van N en P uit de mest toe. In het nieuwe onderzoekprogramma "duurzame bemesting" zal in eerste instantie onderzoek gedaan worden naar de P- en N-werking van mest toegediend met de sleepvoeten/sleufkoutermachine.

Momenteel loopt er onderzoek naar de effecten van een lagere N-bemesting op de gras en melkproductie. Dit wordt gedaan op klei-, zand- en veengrond. In dit onderzoek is de P-bemesting optimaal. Het nieuwe onderzoekprogramma richt zich op de effecten van zowel een lagere N- als P-bemesting.

Gezondheid

Een te hoog celgetal lijkt steeds meer een probleem te worden op een aantal bedrijven. Een

aantal preventieve maatregelen is wel bekend. Het praktijkonderzoek wil samen met anderen een nieuw onderzoeksprogramma opzetten over uiergezondheid. Het vroegtijdig ontdekken van mastitis en meer diergericht melken zullen meer aandacht krijgen. Naar aanleiding van een suggestie van vorig jaar van enkele veehouders wordt overwogen een proef te doen waarbij koeien niet meer worden drooggezet. Dit geeft inzicht in de fysiologie van de melkproductie.

Er is behoefte aan een vroegtijdige diagnostiek van stofwisselingsstoornissen. In de Flevopolder wordt gedurende drie jaar van 16 bedrijven het optreden van (slepende) melkziekte, maar ook van andere ziekten, en de behandelingen vastgelegd. Dit onderzoek op praktijkbedrijven geeft inzicht in de risicofactoren en is daarom een goede aanvulling op de proefbedrijven. Op het hoogproductiebedrijf van de Waiboerhoeve wordt nagegaan of ureum- en betahydroxyboterzuur-bepalingen in het bloed en conditiescore van het vee een voorspellende waarde hebben.

Afvalwater

Omdat afvalwater niet meer geloosd mag worden en omdat er op veel bedrijven geen riolering is worden er veel vragen gesteld over de verwerking van afvalwater op het bedrijf. Er is veel onderzoek gedaan naar het hergebruik van water

Op ROC Zegveld is onderzoek gedaan naar slootonderhoud en beheer van perceelsranden.

(vervoederen voerspoelwater, reinigen melkstal) en alternatieve reinigingssystemen van de melkapparatuur. Momenteel wordt er een inventarisatie gedaan naar kleinschalige zuiveringsmethodes van afvalwater. Na een goede zuivering is lozing wellicht toegestaan, maar hiervoor zal toestemming moeten worden verkregen van de waterkwaliteitsbeheerders.

Natuur

Een aantal vragen is gesteld over de inpasbaarheid van houtwallen en beheersgras op melkveebedrijven. Op ROC Aver Heino wordt op dit moment onderzoek gedaan naar verschillende vormen van houtwalbeheer en andere vormen van agrarisch natuurbeheer. Op ROC Zegveld is veel onderzoek gedaan naar vormen van slootonderhoud en beheer van perceelsranden. In de loop van 1995 verschijnt een rapport met als titel "Inpasbaarheid van beheersbeperkingen op melkveebedrijven".

Carbomix

Er zijn veel vragen over het gebruik van Carbomix. Het middel kent diverse toepassingen. In de loop der jaren zijn steeds nieuwe toepassingen ontdekt en is de aandacht verschoven van meststof (bodemverbeteraar), binder van ammoniak en geur, stof ter voorkoming van nitraatophoping in gewassen naar veevoederadditief.

Uit onderzoek van IMAG-DLO is gebleken dat door toevoeging van Carbomix aan de mest geen vermindering van de ammoniakemissie wordt bereikt. Verder is uit fundamenteel onderzoek niets bekend over het werkingsprincipe van Carbomix. De normale procedure is dat er eerst vanuit fundamenteel onderzoek aanleiding moet zijn om praktijkonderzoek te gaan doen. Op dit moment gaat het vooral om de toevoeging van Carbomix aan veevoer. De suggestie zal worden doorgestuurd naar het Instituut voor Dierhouderij en Diergezondheid (ID-DLO).

PRikbord

Open Dagen PR verzet!!

De Open Dagen van het PR zijn een week verzet, naar de laatste week van september. **Donderdag 28 september** is de jaarlijkse donateursdag van het PR. LNV-minister Jozias van Aartsen heeft toegezegd een inleiding te houden op de donateursdag. Dit jaar worden vanwege het 25-jarig jubileum van het PR en het 35-jarig jubileum van de Waiboerhoeve alle festiviteiten op de Waiboerhoeve gehouden. In een grote tent zullen de gasten ontvangen worden.

Vrijdag 29 september is de scholendag.

Zaterdag 30 september wordt een extra feestelijke 'boeren, burgers en buitenluidag'.

Wijzig u de data even in uw agenda.

De Marke

Proefbedrijf voor Melkveehouderij en Milieu "De Marke" in Hengelo (Gld) houdt op **donderdag 8 en vrijdag 9 juni** themadagen over mais.

Bosma Zathe

Regionaal Onderzoek Centrum (ROC) "Bosma Zathe" in Ureterp houdt op **donderdag 22 juni** een demodag over voederwinning.

Aver Heino

Op **woensdag 28 en donderdag 29 juni** zijn er voor de tweede maal dit jaar Open Dagen op Regionaal Onderzoek Centrum (ROC) "Aver Heino".